

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Majchráka a sudcov JUDr. J. Kanderu a JUDr. Jany Serbovej v trestnej veci proti obvinenému **JUDr. I. Š.**, pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 prerokoval na neverejnom zasadnutí 3. apríla 2008 v Bratislave sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu samosudcu Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 15. februára 2008, sp. zn. BB-4 T 35/2007 a rozhodol

t a k t o:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. sa napadnuté uznesenie **z r u š u j e** a Špeciálnemu súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica **sa u k l a d á**, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e:

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej iba prokurátor) podal 19. novembra 2007 pod sp. zn. VII/1 Gv 65/06 na Špeciálnom súde v Pezinku obžalobu na JUDr. I. Š. pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 na tom skutkovom základe, že

dňa 21. augusta 2002 v budove Okresného súdu Bratislava V na Prokofievovej ulici č. 10-12 ako sudca tohto súdu požiadal Doc. JUDr. J. K., CSc., nar. X. o sumu 100 000 Sk v súvislosti so zlepšením vyhládok jeho syna A. K., nar. X. v trestnom konaní, vedenom proti nemu na tomto súde pod sp. zn. 3 T 207/02 s tým, že požadoval uvedenú sumu doručiť do 27. augusta 2002. Keď dňa 27. augu-

sta 2002 Doc. JUDr. J. K., CSc. oznámil obvinenému JUDr. I. Š. pri osobnom rokovaní v budove Okresného súdu Bratislava V, že má k dispozícii iba čiastku vo výške 40 000 Sk a je schopný si ešte zapožičať sumu 30 000 Sk do termínu 30. augusta 2002, obvinený požadoval doručenie sumy 70 000 Sk do dňa 28. augusta 2002 do 14.00 hod. Dňa 28. augusta 2002 o 13.30 hod. Doc. JUDr. J. K., CSc. podľa požiadavky obvineného mu odovzdal požadovanú sumu 70 000 Sk v kancelárii č. 313 budovy Okresného súdu Bratislava V.

Samosudca Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 15. februára 2008, sp. zn. BB-4 T 35/2007 podľa § 241 ods. 1 písm. a/ Tr. por. postúpil predmetnú trestnú vec na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Malacky ako súdu vecne a miestne príslušnému.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote prokurátor sťažnosť. V jej odôvodnení poukázal na to, že obžaloba na JUDr. I. Š. bola podaná už za účinnosti nového Tr. por. (zákona č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov), a preto pôsobnosť špeciálneho súdu je daná podľa § 14 ods. 1 písm. g/, ods. 2 písm. a/ citovaného Trestného poriadku.

V dôsledku toho sa podľa sťažovateľa na predmetnú trestnú vec nevzťahujú tie ustanovenia Tr. por., na podklade ktorých špeciálny súd dospel k záveru o svojej nepríslušnosti konať vo veci a k postúpeniu veci Okresnému súdu Malacky. Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a uložil Špeciálnemu súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica vo veci znovu konať a rozhodnúť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako špeciálnemu súdu nadriadený orgán podľa § 192 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti prokurátora preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia o postúpení veci Okresnému súdu Malacky, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia samosudcu Špeciálneho súdu v Pezinku vyplýva, že k záveru o svojej nepríslušnosti konať o podanej obžalobe a potrebe ju postúpiť na konanie Okresnému súdu Malacky vychádzal z týchto zistení a záverov:

- pôvodná obžaloba pre identický skutok bola na JUDr. I. Š. podaná na Okresnom súde Bratislava V 7. júla 2003, kde bola vedená pod sp. zn. 2 T 63/03;

- uznesením Krajského súdu v Bratislave z 22. septembra 2003, sp. zn. 7 Nto 10/03 bola predmetná trestná vec Okresnému súdu Bratislava V odňatá a prikázaná Okresnému súdu Malacky;

- Okresný súd Malacky o obžalobe rozhodol odsudzujúcim rozsudkom z 28. mája 2004, sp. zn. 1 T 199/03, ktorý rozsudok však bol v odvolacom konaní zrušený uznesením Krajského súdu v Bratislave z 27. septembra 2005, sp. zn. 3 To 122/05 a vec bola vrátená prokurátorovi na došetrenie (rozhodnutie nebolo zrušené ani na podklade podanej sťažnosti pre porušenie zákona);

- k vráteniu veci prokurátorovi na došetrenie došlo ešte za účinnosti starého Trestného poriadku (zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov účinných do 1. januára 2006).

V ďalšom samosudca špeciálneho súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia argumentoval dikciou spoločných, prechodných a záverečných ustanovení nového Trestného poriadku, a to konkrétne tým, že:

Podľa § 564 ods. 3 Tr. por. (rozumej nového Trestného poriadku - zákona č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba na okresný súd pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vykoná konanie okresný súd podľa doterajších predpisov. Konanie o riadnom opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu vykoná krajský súd podľa doterajších predpisov. Rovnako sa postupuje, ak vec postúpil okresnému súdu na vykonanie konania nepríslušný súd.

Podľa § 564 ods. 4 Tr. por. vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba na krajský súd na vykonanie konania v prvom stupni pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vykoná konanie v prvom stupni príslušný krajský súd podľa doterajších predpisov. Konanie o riadnom opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu vykoná najvyšší súd podľa doterajších predpisov. Rovnako sa postupuje, ak vec postúpil krajskému súdu na vykonanie konania v prvom stupni nepríslušný súd.

Podľa § 564 ods. 5 Tr. por. konaním podľa odsekov 3 a 4 sa rozumie aj konanie o dôvodoch a lehotách väzby podľa doterajších predpisov vrátane konania o návrhu na predĺženie lehoty väzby najvyšším súdom.

Podľa § 564 ods. 6 Tr. por. ustanovenia odsekov 3 a 4 neplatia pre ďalšie konanie v takej veci, ak súd za účinnosti tohto zákona právoplatne vrátil vec prokurátorovi na došetrenie.

Vychádzajúc z už skôr naznačeného procesného vývoja v posudzovanej trestnej veci a z dikcie citovaných zákonných ustanovení nového Trestného poriadku samosudca špeciálneho súdu vyvodil záver, že špeciálny súd by na prerokovanie a rozhodnutie predmetnej trestnej veci bol príslušný iba za predpokladu, že by k vráteniu veci na došetrenie došlo až za účinnosti zákona č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov, poukazujúc pritom práve na ustanovenie § 564 ods. 6 Tr. por., t.j. že k vráteniu veci na došetrenie došlo ešte pre účinnosťou zákona č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov.

V ďalšom sa v odôvodnení svojho uznesenia samosudca špeciálneho súdu zaoberal vzťahom ustanovení § 454a ods. 1, ods. 2 a § 454aa ods. 1, ods. 2 noviel zákona č. 141/1961 Zb. (zákon č. 458/2003 Z.z., zákon č. 267/2004 Z.z. a zákon č. 122/2005 Z.z.) vo vzťahu k prípadnej príslušnosti špeciálneho súdu na prerokovanie a rozhodnutie predmetnej veci, ktoré úvahy však podľa zistenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky boli celkom nadbytočné a pre posúdenie otázky vecnej a miestnej príslušnosti na prerokovanie obžaloby, ktorá bola na obžalovaného JUDr. I. Š. dňa 19. novembra 2007 podaná na špeciálnom súde celkom irelevantné.

Výklad spoločných, prechodných a záverečných ustanovení zákona č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (v ďalšom iba nový Trestný poriadok), ktorý uplatnil samosudca špeciálneho súdu v posudzovanej veci je nesprávny a nezodpovedá zmyslu a účelu týchto ustanovení.

Je celkom pochopiteľné, že v rámci zmeny vecnej príslušnosti, ku ktorej došlo prijatím nového Trestného poriadku, najmä tým, že vo veciach, ktoré podľa skoršieho Trestného poriadku v prvom stupni prejednávali krajské sudy, prešla táto kompetencia na okresné sudy v sídlach krajských súdov, bolo potrebné riešiť v spoločných, prechodných a záverečných ustanoveniach nového Trestného poriadku situácie, ku ktorým mohlo procesne dôjsť. Ustanovenia § 564 ods. 3 a ods. 4 nového Trestného poriadku zakotvili zásadu, že vo veciach, ktoré boli podané pred 1. januárom 2006 na vecne a miestne príslušných súdoch, dokončia tieto sudy konanie podľa dovtedajších predpisov.

To celkom logicky nemuselo platiť, ak podľa pôvodného Trestného poriadku (rozumej zákona č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov) došlo k vráteniu veci prokurátorovi na došetrenie (t.j. k vráteniu veci do prípravného konania). Zákonodarca totiž nemohol predvídať, či k došetreniu a podaniu obžaloby dôjde pred 1. januárom 2006 (t.j. pred nadobudnutím účinnosti nového Trestného poriadku), alebo neskôr.

Práve v dôsledku toho v ustanovení § 564 ods. 6 Tr. por. zakotvil, že ustanovenia § 564 odsekov 3 a 4 neplatia pre ďalšie konanie v takej veci, ak súd za účinnosti tohto zákona právoplatne vrátil vec prokurátorovi na došetrenie.

Pri logickom výklade citovaného zákonného ustanovenia o to viac platí, že ustanovenia § 564 ods. 3 a ods. 4 Tr. por. sa neuplatnia, ak k vráteniu veci prokurátorovi na došetrenie došlo ešte za účinnosti zákona č. 141/1961 Zb. v znení účinnom do 1. januára 2006, avšak k podaniu novej obžaloby došlo až za účinnosti nového Trestného poriadku. V naznačenom prípade totiž prokurátor je povinný obžalobu podať na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný na jej prerokovanie a rozhodnutie podľa aktuálne platného Trestného poriadku (všeobecne uznávaný a platný princíp lex fori).

Na tom nič nemení zistenie, že vo veci už bola skôr podaná obžaloba, ba dokonca bolo o nej aj rozhodnuté odsudzujúcim rozsudkom, ktorý však bol v odvolacom konaní zrušený a došlo k vráteniu veci do prípravného konania na došetrenie.

Práve vrátením veci do prípravného konania totiž stratili podklad aj skoršie rozhodnutia súdov o príslušnosti na prerokovanie veci, v danom prípade aj rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ktorým bola predmetná vec odňatá v tom čase vecne a miestne príslušnému súdu Bratislava V a bola prikázaná na prerokovanie a rozhodnutie Okresnému súdu Malacky.

Z uvedeného vyplýva, že prokurátor v posudzovanej veci nepochybil, keď po vykonaní došetrenia za účinnosti nového Trestného poriadku so zreteľom na ustanovenie 14 ods. 1 písm. g/ Tr. por. (analogicky aj podľa ustanovenia § 14 ods. 2 písm. a/ Tr. por.) podal obžalobu na JUDr. I. Š. na Špeciálnom súde v Pezinku, pretože tento súd je na jej prerokovanie a rozhodnutie podľa nového Trestného poriadku vecne i miestne príslušný.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade sťažnosti prokurátora podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnuté uznesenie samosudcu Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 15. februára 2008, sp. zn. BB-4 T 35/2007 o postúpení veci Okresnému súdu Malacky zrušil a Špeciálnemu súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 3. apríla 2008

**JUDr. Juraj M a j c h r á k , v.r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:

